

Cynllun Hawliau Plant 2021

Dy Farn Di

Dy Gyfreithiau Di

Dy Gymru Di

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Hawliau Plant
Cymru

Children's Rights
Wales

Y stori hyd yn hyn...

1989 – Mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) yn gytundeb rhyngwladol sy'n amddiffyn hawliau plant o dan 18 oed.

1991 – Cytunodd y Deyrnas Unedig i sicrhau bod gan bob plentyn yn y DU yr holl hawliau a restrir yn y CCUHP.

2004 – Llywodraeth Cymru'n ei wneud yn rhan o'r holl gynllunio a llunio polisïau ar gyfer plant a phobl ifanc yng Nghymru.

2009 – Cyhoeddodd y Cyn Brif Weinidog, y Gwir Anrhydeddus Rhodri Morgan, y byddai Cymru yn cyflwyno Mesur i osod gwerthoedd a Rheolau'r CCUHP yn y gyfraith.

2011 – Cymru yw'r lle cyntaf yn y DU a'r rhan fwyaf o Ewrop i roi'r CCUHP yn y Gyfraith.

2012 – Rhaid i bob Gweinidog sy'n gweithio yn Llywodraeth Cymru feddwl am y CCUHP a rhoi sylw iddo wrth wneud eu gwaith.

Heddiw – Rydym yn diweddarau ac yn datblygu Cynllun Hawliau Plant 2021 ac mae'r llyfryn hwn yn dweud popeth wrthot ti amdano.

Hawliau plant yng Nghymru

Mae Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) yn gytundeb rhyngwladol sy'n amddiffyn hawliau dynol plant o dan 18 oed.

Mae'n ddyletswydd ar Weinidogion Llywodraeth Cymru i roi sylw dyledus i Erthyglau CCUHP pan fyddant yn gwneud cyfreithiau a pholisïau newydd, neu eisiau eu newid. Mae'n ddyletswydd arnyn nhw i ystyried dy hawliau ac i ddarganfod sut y bydd yn effeithio arnot ti.

Beth yw Cyfreithiau?

Rhaid dilyn cyfreithiau.

Beth yw ystyr dyletswydd?

Mae hyn yn rhywbeth y mae'n rhaid i Weinidogion ei wneud fel rhan o'u swydd.

Beth yw sylw dyledus?

Rhoi ystyriaeth gytbwys i faterion, gan gynnwys hawliau plant, wrth wneud penderfyniadau.

Beth yw'r Cynllun Hawliau Plant?

Mae'r Cynllun Hawliau Plant yn ddogfen gan Lywodraeth Cymru sy'n dangos sut maen nhw'n rhoi sylw dyledus i'r CCUHP.

Y Cynllun Hawliau Plant

Mae gan y Cynllun Hawliau Plant 5 adran:

1. Gosod hawliau plant wrth wraidd cynllunio;
2. Sicrhau bod pob plentyn yn cael cyfle cyfartal i gyrraedd eu potensial llawn;
3. Helpu plant i fod ar eu gorau ac i ddefnyddio'u hawliau;
4. Gwrando ar blant a rhoi sylw ystyrlon i'w barn;
5. Dylai Llywodraeth Cymru fod yn atebol i blant am benderfyniadau a chamau gweithredu sy'n effeithio ar eu bywydau.

Gallu di ddod o hyd i ragor o wybodaeth am hawliau plant yng Nghymru fan hyn:
<https://llyw.cymru/hawliau-plant>

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwneud yn siŵr bod staff Llywodraeth Cymru yn deall hawliau plant

Er mwyn helpu i sicrhau bod Llywodraeth Cymru yn ystyried hawliau plant, mae gennym y rolau allweddol canlynol yn y llywodraeth:

- Gweinidogion y Llywodraeth. Mae Gweinidogion yn eistedd yn y Senedd ac yn gwneud penderfyniadau sy'n effeithio ar holl bobl Cymru, gan gynnwys plant.
- Swyddogion Llywodraeth Cymru. Mae'r swyddogion hyn yn darparu gwybodaeth a chynghor i Weinidogion.
- Cyfarwyddwyr. Mae cyfarwyddwyr yn darparu cynghor a chefnogaeth barhaus i Weinidogion a swyddogion Llywodraeth Cymru.

Oeddet ti'n gwybod...

Rydym yn datblygu rhaglen hyfforddi gyda llawer o gyfleoedd i staff a Gweinidogion Llywodraeth Cymru wella eu dealltwriaeth o hawliau plant.

Hawliau Plant
Cymru

Children's Rights
Wales

Gwneud penderfyniadau sy'n ystyried hawliau plant

Er mwyn helpu Gweinidogion i wneud penderfyniadau da sy'n ystyried hawliau plant, bydd staff Llywodraeth Cymru yn:

- Ystyried CCUHP yn eu gwaith gan gynnwys deddfwriaeth a pholisïau.
- Defnyddio'r dystiolaeth ymchwil ddiweddaraf o Gymru, y DU ac ar draws y byd i ddeall beth sy'n helpu i wella hawliau plant.
- Gofyn barn arbenigwyr.
- Gwrando ar adborth gan blant a phobl ifanc.
- Defnyddio'r Asesiad Effaith ar Hawliau Plant.

Beth yw Asesiad Effaith Hawliau Plant (AEHP)?

- Nod AEHP yw cefnogi staff Llywodraeth Cymru i feddwl am hawliau plant.
- Pwrpas yr AEHP yw helpu staff Llywodraeth Cymru i ddarganfod sut y bydd eu gwaith yn effeithio ar blant.
- Bydd staff Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r dystiolaeth sydd ar gael i ddeall sut mae eu cynnig yn effeithio ar blant a phobl ifanc – ni fydd pob cynnig yn gwneud.

Dod â hawliau plant yn fyw!

Mae Llywodraeth Cymru yn credu y dylai plant ac oedolion wybod am CCUHP a'u hawliau.

Byddwn yn gweithio gyda phlant, rhieni / gofalwyr, Comisiynydd Plant Cymru a gweithwyr proffesiynol i hyrwyddo hawliau plant a phobl ifanc ac i rannu pwysigrwydd hawliau plant.

Ein nod yw defnyddio cyflwyno'r cwricwlwm newydd i siarad am hawliau a byddwn yn gweithio gydag ysgolion i ddatblygu adnoddau i egluro pwysigrwydd hawliau.

Cynnwys plant a phobl ifanc

Mae Llywodraeth Cymru yn credu bod penderfyniadau, polisïau a sut maen nhw'n cyfathrebu, yn cael eu gwella'n fawr trwy wrando ar farn plant a phobl ifanc.

Bydd pob un o Weinidogion Cymru yn cynnal trafodaeth â phobl ifanc bob blwyddyn

Pan fydd polisïau'n effeithio ar blant a phobl ifanc, anogir staff Llywodraeth Cymru i gynhyrchu fersiynau sy'n addas i blant.

Ydyn ni'n gwneud pethau'n iawn?

Er mwyn helpu plant ac oedolion i ddangos sut mae Llywodraeth Cymru yn ystyried hawliau plant wrth wneud penderfyniadau, bydd Gweinidogion yn cyhoeddi adroddiad bob 2.5 mlynedd yn nodi sut y maent wedi cefnogi hawliau plant.

Os wyt ti'n teimlo nad yw Gweinidogion wedi ystyried hawliau plant wrth wneud penderfyniadau sy'n effeithio ar eich bywydau, yn unigol neu fel rhan o grŵp, gallu di:

- Gysylltu â Llywodraeth Cymru i godi eu hymwybyddiaeth o'r mater.
- Cwyno i Lywodraeth Cymru a byddwn yn ceisio datrys pethau cyn gynted â phosibl.
<https://llyw.cymru/cwyn-am-lywodraeth-cymru>

Pwy all dy helpu di i roi adborth neu gwyno?

Gall **Comisiynydd Plant Cymru** dy gynorthwyo.
www.complantcymru.org.uk/cysyllta/

MEIC - Dyma'r llinell gymorth Eiriolaeth a Chyngor i blant a phobl ifanc yng Nghymru ac mae ar gael i gynghori a darparu gwybodaeth i blant a phobl ifanc.
www.meiccymru.org/cym

